

f

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

Факультет філології й журналістики імені Михайла Стельмаха
Кафедра української літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
проф. Блажко О. А.
«09» серпня 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИЙ ПРАКТИКУМ**

підготовки здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра

галузі знань 03 Гуманітарні науки

спеціальності 035 Філологія

спеціалізації 035.01 Українська мова та література

додаткової предметної

спеціальності 014.028 Середня освіта (Мова і література (польська))

освітня програма Філологія. Українська мова та література.

Середня освіта. Мова і література (польська)

факультет філології й журналістики імені Михайла Стельмаха

Вінниця – 2024 рік

Робоча програма «Літературознавчий практикум» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 035.01 Філологія. Українська мова та література, предметною спеціальністю 014.028 Середня освіта (Мова та література (польська)). Освітньо-професійна програма: Філологія. Українська мова та література. Середня освіта (Мова та література (польська))

Мова навчання: українська

«26» червня 2024 р. 15 с.

РОЗРОБНИК: Зелененька Ірина Алімівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури

Рецензенти:

1. Віннічук А. П., доц., канд. філ. наук
2. Крупка В. П., доц., канд. філ. наук

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української літератури

Протокол від «26» червня 2024 р. № 12.

Завідувач кафедри
української літератури доц. А. П. Віннічук

«26» червня 2024 р.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха

Протокол від «19» серпня 2024 р. № 1.

Голова навчально-методичної комісії
факультету філології
й журналістики імені Михайла Стельмаха доц. Кухар Н. І.

«19» серпня 2024 р.

Погоджено:

Гарант освітньої програми доц. Ткаченко В. І.
«19» серпня 2024 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИЙ ПРАКТИКУМ»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, додаткова спеціалізація/спеціальність, освітня програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість кредитів – 4 Кількість кредитів на поточний навчальний рік – 4	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 035 Філологія Спеціалізація: 035.01 Українська мова та література Додаткова предметна спеціальність: 014.028 Середня освіта (Мова і література (польська)) Освітня програма Філологія. Українська мова та література. Середня освіта. Мова і література (польська)	Вибіркова дисципліна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – 0 год.		РІК НАВЧАННЯ	
		1-й	–
Загальна кількість годин – 120 год. Кількість годин на поточний навчальний рік – 120 год. Кількість годин на 2 семестр – 120 год.		СЕМЕСТР:	
		2-й	–
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача – 1,5	Ступінь вищої освіти: бакалавр	ЛЕКЦІЇ	
		16 год.	–
		ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
		32 год.	–
		ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ	
		-	-
		ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ	
		-	–
		САМОСТІЙНА РОБОТА	
		72 год.	-
		ВИД КОНТРОЛЮ:	
		залік	-

Примітка: Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної й індивідуальної роботи становить для денної форми навчання – 71 % ауд. занять і 29 % самостійної роботи.

2. Мета, завдання, компетентності та результати навчання

2.1. Мета навчальної дисципліни – сформувати системні теоретико-літературні компетентності та компетенції про поетику літературного твору, єдність форми і змісту, специфіки художнього мовлення, виробленні навичок наукового аналізу художніх творів.

2.2. Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити Здобувачів із «змістовними компонентами» художнього твору;
- розглянути формальні складові літературного твору;
- окреслити специфіку родів і жанрів в історичному розвитку;
- сформувати навички аналізу персонажа, засобів розкриття його характеру;
- висвітлити особливості образності та версифікації художнього твору.

2.3. Компетентності (за освітньо-професійною програмою)

2.3.1. Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

2.3.2.: Фахові компетентності:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову, що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

2.4. Результати навчання

РН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефаківцями державною та іноземн(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

РН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

РН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

РН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

РН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію (мов) і (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

РН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

РН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

РН 14. Використовувати мов(и), що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

РН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

3. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ЄДНІСТЬ ЗМІСТУ І ФОРМИ

Тема 1. Вступ. Сприймання художнього твору.

Інформаційний обсяг теми. Проблема адекватності сприймання твору. Художня комунікація. Емоційна природа сприймання художнього твору. Співтворчість читача.

Тема 2. «Змістовні компоненти» художнього твору.

Інформаційний обсяг теми. Тематика твору та її види («вічна» та конкретно-історична). Проблематика твору та її види (філософська, морально-етична, політична тощо). Ідейний зміст твору, засоби художнього вираження ідеї (епіграф, авторські відступи, промови персонажів тощо). Поняття підтексту. Ідеї явно виражені та приховані у підтексті твору. Типологія пафосу (трагічний, драматичний тощо) та художніх конфліктів (внутрішній, філософський, національний, соціальний, родинно-побутовий тощо). Дискусії щодо доцільності використання терміну «пафос» у сучасному літературознавстві. Поняття «авторська емоційність», «модус художності».

Тема 3. «Формальні» складові художнього твору. Композиція. Хронотоп.

Інформаційний обсяг теми. Поняття зовнішньої та внутрішньої композиції твору. Специфіка аналізу композиції ліричного, драматичного, епічного творів. Сюжет та фабула: дискусії навколо понять у літературознавстві. Елементи сюжету (експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація, розв'язка, пролог та епілог). Види сюжетів (зовнішній та внутрішній, динамічний та адинамічний тощо). «Схема» аналізу композиції сюжету. Прийоми організації сюжету (ретроспекція, градація тощо). Позасюжетні елементи (ліричні відступи,

авторські коментарі тощо). Композиція деталей. Наративна композиція, види наративу. Композиція персонажів («антагоністи», «двійники» тощо).

Тема 4. Поняття хронотопу.

Інформаційний обсяг теми. Типи хронотопу (за М. Бахтіним). Абстрактний та конкретний хронотоп. Символічний хронотоп.

Тема 5. Роди та жанри.

Інформаційний обсяг теми. Поняття літературного роду. З історії вивчення родів літератури (Платон, Арістотель, А. Шлегель, Ф. Шеллінг, Гегель та інші). Теорія походження родів (О.Веселовський). Зміст і форма в епічних творах. Специфіка епосу. Особливості драми як літературного роду. Лірика, її специфіка як літературного роду. Ліричний герой. Вид і жанр як форми розвитку літератури. З історії вивчення літературних жанрів (Н. Буало, Г. Е. Лессінг, Д. Дідро та інші).

Тема 6. Питання жанрової дефініції.

Інформаційний обсяг теми. Історичний розвиток жанрової системи. Канонічні та неканонічні жанри. Характеристика епічних жанрів (епопея, роман-епопея, роман, повість тощо), драматичних жанрів (комедія, трагедія, трагікомедія, мелодрама, фарс, драма), ліричних жанрів (ода, сатира, мадригал, гімн, епітафія, епіграма та інші).

Тема 7. Персонаж, засоби розкриття його характеру.

Інформаційний обсяг теми. Персонаж: питання термінології, шляхи створення. Типи персонажів. Засоби розкриття характеру персонажа: ім'я персонажа та його портрет, побут (речі, житло, їжа та ін.), форми поведінки та мова. Поняття психологізму, його форми, прийоми висвітлення внутрішнього світу персонажа.

РОЗДІЛ 2. СПЕЦИФІКА ХУДОЖНЬОГО МОВЛЕННЯ

Тема 8. Образність та експресивність художньої мови.

Інформаційний обсяг теми. Специфіка художнього мовлення (образність, експресивність тощо). Лексичні засоби виразності (історизми, архаїзми, синоніми, омоніми, жаргонізми тощо). Поняття про тропи. Види тропів: метафора, метонімія, перифраз, евфемізм, епітет тощо. Поняття про фігури. Види фігур: інверсія, антитеза, градація тощо. Звукові засоби виразності (алітерація, асонанс).

Тема 9. Версифікація.

Інформаційний обсяг теми. Поняття версифікації. Системи віршування. Поняття віршованого розміру. Ямб, хорей, дактиль, амфібрахій, анапест. Рима і її види (парна, перехресна, кільцева тощо). Білий вір та верлібр. Строфа, види строф (двовірш, чотирьохвірш тощо). Строфічні форми (сонет, рондо тощо).

Тема 10. Форми та прийоми комічного.

Інформаційний обсяг теми. Комічне як естетична категорія. Зміна поглядів на природу комічного. Форми комічного: сатира, гумор, іронія, сарказм. Прийоми комічного: алогізм, каламбур, карикатура тощо. Пародія. Бурлеск та травестія. Гротеск як один із прийомів комічного (у порівнянні з «чорним, похмурым гротеском»).

Висновки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	зокрема				усього	зокрема			
		ЛК	ПЗ	ІЗ	СР			ЛК	ПЗ	ІЗ
РОЗДІЛ 1. Єдність змісту і форми										
Тема 1. Сприймання художнього твору	8	2			6	-	-	-	-	-
Тема 2. Змістові компоненти художнього твору	12	2	4		6	-	-	-	-	-
Тема 3. Формальні складники художнього твору	12	2	4		6	-	-	-	-	-

Тема 4. Поняття хронотопу	10	2	2		6	-	-	-	-	-
Тема 5. Роди і жанри	12	2	4		6	-	-	-	-	-
Тема 6. Питання жанрової дефініції	10		4		6	-	-	-	-	-
Тема 7. Персонаж, засоби розкриття його характеру	10	2	4		6	-	-	-	-	-
Разом за розділом 1	74	12	24		42	-	-	-	-	-
РОЗДІЛ 2. Специфіка художнього мовлення										
Тема 8. Образність та експресивність художньої мови	16	2	4		10	-	-	-	-	-
Тема 9. Версифікація	16	2	2		10	-	-	-	-	-
Тема 10. Форми та прийоми комічного	14		4		10	-	-	-	-	-
Разом за розділом 2	46	4	12		30	-	-	-	-	-
УСЬОГО ГОДИН	120	16	32		72	-	-	-	-	-

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Денна форма навчання
1.	Сприймання художнього твору	2	-
2.	Змістові компоненти художнього твору	2	-
3.	Формальні складники художнього твору	2	-
4.	Поняття хронотопу	2	-
5.	Роди і жанри	2	-
6.	Питання жанрової дефініції	2	-
7.	Образність та експресивність художньої мови	2	-
8.	Версифікація	2	-
УСЬОГО ГОДИН		16	-

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Денна форма навчання
1	Змістові компоненти художнього твору	4	-
2.	Формальні складники художнього твору	4	-
3.	Поняття хронотопу	2	-
4.	Роди і жанри	4	-
5.	Питання жанрової дефініції	4	-
6.	Персонаж, засоби розкриття його характеру	4	-
7.	Образність та експресивність художньої мови	4	-
8.	Версифікація	2	-
9.	Форми та прийоми комічного	4	-
УСЬОГО ГОДИН		32	-

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.			
2.			
УСЬОГО ГОДИН			

Примітка. Навчальним планом не передбачено.

8. Теми індивідуальних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.			
2.			
УСЬОГО ГОДИН			

Примітка. Навчальним планом не передбачено.

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Денна форма навчання
1.	Сприймання художнього твору	6	
2.	Змістові компоненти художнього твору	6	-
3.	Формальні складники художнього твору	6	-
4.	Поняття хронотопу	6	-
5.	Роди і жанри	6	-
6.	Питання жанрової дефініції	6	-
7.	Персонаж, засоби розкриття його характеру	6	-
8.	Образність та експресивність художньої мови	10	-
9.	Версифікація	10	-
10.	Форми та прийоми комічного	10	-
УСЬОГО ГОДИН		42	-

10. Індивідуальні навчально-дослідні завдання

Комплексний аналіз літературного твору (за вибором Здобувача) за опорними схемами

Опорні схеми для аналізу літературних творів

Схеми, подані нижче, сприяють цілісному аналізу художнього твору, оскільки в них використовується компаративістський (простежується близькість чи спільність тем та мотивів у творах різних авторів), естетичний (увага до художньої форми та поетики твору), психологічний (заглиблення у внутрішній світ персонажів), міфологічний (його засади використовуються при розгляді художнього конфлікту та проблематики), структуралістський (ним послуговуються при аналізі образу ліричного героя, його настроїв та почуттів) методи літературознавчого аналізу художніх творів. При аналізі конкретного літературного твору можуть бути використані, звичайно, не всі зразу, а лише кілька елементів названих методів. Загалом системний погляд на художній твір допомагає глибше збагнути його зміст, легше зорієнтуватись у певному конкретному завданні.

Схема аналізу ліричного твору:

- автор, його місце в літературному процесі;
- тематичне спрямування творчості поета;
- історія написання (історична основа – якщо є) твору;
- які життєві обставини дали імпульс для його написання;
- назва твору (метафорична, алегорична, символічна та ін.);
- характеристика жанрового різновиду;

- провідні мотиви поезії;
- композиція, елементи сюжету (якщо вони виражені);
- художні образи: ліричний герой, образи-пейзажі, образи-деталі, образи-символи та ін.;
- настрої твору (мінор, мажор), почуття і думки в їх перебігу;
- ідейна спрямованість поезії;
- мовні засоби: загальна характеристика лексики; художні тропи (епітет, порівняння, метафора, метонімія та ін.); стилістичні фігури (інверсія, еліпсис, анафора, епіфора, кільце, градація, риторичні фігури та ін.); фонетичні засоби (алітерація, асонанс, звуконаслідування);
- особливості віршування (характеристика стопи, віршовий розмір, рима, спосіб римування та ін.);
- строфічна будова, характеристика та особливості строфи;
- місце поезії у творчому доробку автора, її актуальність;
- оцінка твору літературною критикою;
- ваші власні роздуми та почуття, навіяні цією поезією.

Схема аналізу епічного й драматичного твору:

- автор, його місце в літературному процесі;
- історія написання твору;
- суспільні, автобіографічні та біографічні відомості, пов'язані з життєвою основою твору;
- соціальні умови, в яких він був написаний;
- жанрові особливості;
- назва твору, епіграф, посвята (якщо є);
- центральна тема, проблематика;
- тип конфлікту (соціальний, побутовий, психологічний);
- композиція твору, елементи сюжету (експозиція, зав'язка, розвиток подій, кульмінація, спад подій, розв'язка);
- позасюжетні елементи: авторські відступи, вставні епізоди, художні описи, пролог, епілог – для епічних творів; особливості ремарок – для драматичних творів;
- характеристика художніх образів (схему аналізу див. нижче);
- життєва (історична) правда та художній вимисел у творі;
- мовні засоби: мова автора і мова персонажів, загальна характеристика лексики, простих і складних тропів, стилістичних та фонетичних мовних засобів;
- ідейне спрямування твору;
- його роль, актуальність для періоду його написання і для наших сучасників;
- перегук із творами попередників і сучасників;
- відгуки літературної критики;
- екранізація, інсценізація твору, чим авторський задум і режисерське втілення;
- ваші власні думки з приводу прочитаного твору.

11. Методи та технології навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різноманітних методів та технологій викладання і навчання.

Пояснювально-ілюстративний метод: повідомлення інформації з використанням різних засобів з подальшим усвідомленням такої інформації та її фіксацією у пам'яті Здобувачів. Найчастіше метод реалізується на лекціях у формі розповіді чи пояснення складного теоретичного та (або) великого за обсягом навчального матеріалу тощо.

Репродуктивний метод: відтворення і повторення способу діяльності за сформованим динамічним стереотипом дій. Метод є корисним для засвоєння основних понять.

Метод проблемного викладу навчального матеріалу передбачає створення проблемних ситуацій, надання допомоги Здобувачам у їхньому аналізі з подальшим спільним розв'язанням поставлених завдань. Під час вивчення навчальної дисципліни викладач формує у Здобувачів зразки наукового пізнання та вирішення проблемної ситуації.

Частково-пошуковий (евристичний) метод спрямований на залучення Здобувачів до самостійного розв'язання пізнавального завдання. При цьому Здобувачи опановують різні способи пошуку інформації, формують переконаність в істинності нових знань, аналізують достовірність отриманих результатів та можливі помилки та труднощі.

Дослідницький метод спрямований на залучення Здобувачів до самостійного розв'язання завдання наукового характеру з використанням сучасних засобів обчислювальної техніки та інформаційно-комунікаційних технологій. При вивченні навчальної дисципліни Здобувачи можуть виконувати науково-дослідні завдання з подальшим оформленням та оприлюдненням отриманих наукових результатів. При цьому викладач орієнтує Здобувачів на проведення досліджень, долучає до їхньої самостійної організації.

Серед *словесних методів навчання* увагу акцентуємо на лекції, навчальній дискусії, диспуті, консультації.

Активізовано комп'ютерну презентацію, відеометоди поєднані з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання: дистанційними та мультимедійними.

Під час практичних занять будуть використані новітні мультимедійні, комп'ютерні: робота в парах, групове навчання, мозковий штурм.

На чільному місці перебуватиме індивідуальна науково-дослідна робота.

При викладанні навчальної дисципліни «Вступ до літературознавства» використовуються як традиційні, так і сучасні, зокрема особистісно-орієнтовані, інформаційно-комунікаційні, дистанційні *технології навчання*. Зокрема, для активізації освітнього процесу передбачено застосування *проблемних лекцій, ділових ігор, занять-дискусій* тощо.

1) Лекції будуть органічно поєднуватися з практичними заняттями, а й із самостійною роботою, яка полягає в самостійному опрацюванні теоретичного матеріалу, підготовці до практичних занять, пошуку необхідної інформації, підборі та огляді літературних джерел за заданою тематикою, виконанні індивідуальних завдань тощо.

12. Методи та критерії та оцінювання

Методи оцінювання: усні та письмові тести, проекти, презентації. Поточний контроль буде проводитись на усіх видах аудиторних занять: лекціях, практичних, індивідуальних заняттях. Окремо буде оцінена самостійна робота з кожної теми. Поточний контроль на усіх видах аудиторних занять реалізується такими методами: усного і письмового опитування, захисту лабораторних робіт, виступів на практичних заняттях, підготовка та демонстрація презентацій, портфоліо тощо, проведення контрольних робіт, колоквиумів. Поточний контроль виконання самостійної роботи, в тому числі й індивідуальних завдань, здійснюється за усіма темами. **Метод підсумкового оцінювання**: екзамен, який буде проведено у формі комп'ютерного тестування. За рішенням кафедри на екзамен відведено 30 балів. 70 балів Здобувач може одержати за окремі форми навчальної діяльності: поточне засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи, за ІНДЗ, за підготовку наукових публікацій. Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно з Критеріями оцінювання знань і вмінь Здобувачів Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського за такими рівнями і критеріями:

Оцінка за шкалами ECTS, стобаловою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень здобувача
А 90-100 балів ВІДМІННО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Застосування знань здійснюється на основі самостійного цілеутворення, побудови власних програм діяльності. Здобувач проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання. Здобувач спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення. Здобувач проявляє інтерес до актуальних проблем відповідного освітнього компонента, може під керівництвом викладача вибрати предмет наукового дослідження, проводити самостійну науково-дослідну роботу.	ВИСОКИЙ
В 80-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні. Здобувач володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань Здобувач спроможний вибрати необхідний елемент комплексу знань та вмінь. Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій. Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами, продукт діяльності оцінюється як професійно значущий.	ВИСОКИЙ
С 75-79 балів ДОБРЕ	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях. Здобувач усвідомлює особливості навчальних задач, ситуацій тощо. Пошук способів їх розв'язання здійснюється за зразком. Здобувач спроможний аргументувати застосування певної методичної дії у ході розв'язування задач, ситуацій тощо. Навчально-пізнавальна активність стимулюється мотивами професійного становлення і пізнавальними інтересами.	ДОСТАТНИЙ

D 60-74 балів ЗАДОВІЛЬНО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок. Навчально-пізнавальна активність Здобувачів є ситуативно-евристичною. Домінують мотиви обов'язку та особистого успіху. Використання засобів саморозвитку та самопізнання відбувається не усвідомлено.	ЗАДОВІЛЬНИЙ
E 50-59 балів ДОСТАТНЬО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні. Має уявлення про специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно.	НИЗЬКИЙ
Fx 35-49 балів НЕЗАДОВІЛЬН O	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих дій відбувається не усвідомлено, однак переважно правильно, навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.	НЕЗАДОВІЛЬНО
F 0-34 балів НЕПРИЙНЯТО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів. Виконання окремих методичних дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу.	

13. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА																				Підсумковий контроль (залік)	Загальна кількість балів
Розділ 1. Література як мистецтво слова. Художній твір (42 бали)														Розділ 2. Мова художнього твору. Віршування. Літературний процес (38 балів)						20	100
T1	T2		T3		T4		T5		T6		T7		Контрольна робота	T8		T9		T10		Контрольна робота	
Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	10	3	3	3	3	3	3	10

Шкала оцінювання: стобалова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за розширеною шкалою
		Для екзамену, заліку, курсової роботи, практики
90-100	A	ВІДМІННО
80-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ
75-79	C	ДОБРЕ
60-74	D	ЗАДОВІЛЬНО
50-59	E	ДОСТАТНЬО
35-49	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО З МОЖЛИВІСТЮ ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ
1-34	F	НЕПРИЙНЯТНО З ОBOB'ЯЗКОВИМ ПОВТОРНИМ ВИВЧЕННЯМ ДИСЦИПЛІНИ

14. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни відображає створений навчально-методичний комплекс, який включає в себе:

- навчальну програму;
- робочу навчальну програму;
- плани лекційних занять;
- плани практичних занять;
- плани самостійної роботи;
- зміст індивідуальних завдань;
- конспект лекцій з дисципліни;
- питання до поточного контролю знань Здобувачів;
- питання до підсумкового контролю знань Здобувачів;
- інші матеріали.

15. Рекомендована література

Основна

1. **Білоус П.** Вступ до літературознавства : навч. посібник Київ : Академія, 2011. 334с. (Альма-матер).

2. **Вступ до літературознавства.** Хрестоматія / Упоряд. Н.І.Бернадська. Київ : Либідь, 1996. 256 с.
3. **Галич О., Назарець В., Васильєв Є.** Теорія літератури: Підручник / За наук. ред. Олександра Галича. Київ: Либідь, 2001. 488 с.
4. **Ткаченко А.** Мистецтво слова (Вступ до літературознавства): Підручник для гуманітаріїв. Київ: Правда Ярославичів, 1998. 448 с.
5. **Удалов В.** Теорія літератури: Цілісно-системний рівень: Посібник. Луцьк, 1996. Ч. 1. 112 с.
6. **Фролова К.** Цікаве літературознавство. Київ : Освіта, 1997. 190 с.

Додаткова

1. **Бернадська Н.** Український роман: Теоретичні проблеми і жанрова еволюція. Київ, 2004. 252 с.
2. **Бондаренко Ю.** Національна парадигма українського екзистенціалізму. *Слово і час*. 2003. № 6. С. 64-69.
3. **Брюховецький В.С.** Специфіка і функції літературно-критичної діяльності: Монографія. Київ : Наукова думка, 1996. 171 с.
4. **Віришознавство як розділ літературознавства.** *Дивослово*. 2007. № 10. С. 30-32.
5. **В'язовський Г.А.** Світ художньої літератури. Київ: Дніпро, 1987. 252 с.
6. **Грабович Г.** До історії української літератури. Дослідження, есе, полеміка. Київ: Основи, 1997. 578 с.
7. **Грабовський П.А.** Дещо про творчість поетичну. *Грабовський П.А. Зібрання творів: У 3 т.* Київ, 1990. Т. 3. С. 129-126.
8. **Грицик Л.** Порівняльне літературознавство: Напрями руху. *Слово і час*. 2008. № 3. С. 97-99.
9. **Гуляк А.Б.** та ін. Деякі аспекти аналізу літературного твору. Київ: Наук. світ, 2000. 131 с.
10. **Гундорова Т.** Проявлення слова. Дискурсія раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. Львів: Літопис, 1997. 300 с.
11. **Зборовська Н.** Психологізм і літературознавство: Посібник. Київ, 2003. 288 с.
12. **Zelenenka I., Vinnichuk A., Krupka V., Tkachenko V., Iaruchyuk V.** Ecological and Aesthetic Potential of Works about Chornobyl: Technogenic Disaster as a Literary Problem. *Interdisciplinary Literary Studies. Pennsylvania State University Press. Volume 26, Issue 2.* 2024/5/17. S. 237-259.
13. **Качуровський І.** Метрика: Підручник. Київ: Либідь, 1996. 120 с.
14. **Качуровський І.** Фоніка: Підручник. Київ: Либідь, 1996. 163 с.
15. **Клочек Г. Д.** Поетика і психологія. Київ, 1998. 88 с.
16. **Крупка В.** Теоретичний аспект «творча еволюція» в літературознавчій рецепції. *Філологічний дискурс : зб. наук. праць. Хмельницький, 2019. вип. 9.* С. 120-130.
17. **Крупка В. П., Ткаченко В. І.** Рецепція художньої екоетики в українській літературі кінця XIX – XX століть. *Академічні студії.* Серія : Гуманітарні науки. Вип.1. Одеса : ВД «Гельветика». 2021. С. 28-33.
18. **Маріно А.** Компаративістика та теорія літератури. Поетика порівняльного літературознавства. *Слово і час*. 2007. № 6. С. 50-58.
19. **Марко В.** Основи аналізу літературного твору. *Дивослово*. 1999. № 10. С. 38-41.
20. **Нариси з поетики:** Теоретико-методологічні та історико-літературні виміри (упорядник С. Хороб). Івано-Франківськ, 2008. 356 с.
21. **Паламар С.** До проблеми художньої деталі. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2005. № 3. С. 15-17.
22. **Парандовський Ян.** Алхімія слова. Київ: Дніпро, 1996. 373 с.
23. **Пахаренко В.** Основи теорії літератури: Навчально-методичний посібник. Київ, 2007. 325 с.

24. **Petrovych Olha B, Vinnichuk Alla P, Krupka Viktor P, Zelenenka Iryna A, Voznyak Andrei V.** The usage of augmented reality technologies in professional training of future teachers of Ukrainian language and literature. *CEUR Workshop Proceedings*, 2021. С.315-333.
25. **Піхманець Р.В.** Психологія художньої творчості (теоретичні та методологічні аспекти). Київ: Дніпро, 1997. 164 с.
26. **Потебня О.** Естетика і поетика слова: Збірник. Київ: Мистецтво, 1985. 302 с.
27. **Потебня О.** Теоретична поетика. Київ, 1998. 322 с.
28. **Романець В.** Психологія творчості. Київ, 2001. 278 с.
29. **Українка Леся.** Про мистецтво. Київ: Мистецтво, 1996. 299 с.
30. **Федоренко М.** Хронотопічність художнього образу. *Вища освіта України*. 2008. № 2. С. 118-123.
31. **Шебеліст С.** Теоретичні аспекти жанру есею. *Слово і час*. 2007. № 11. С. 48-56.
32. **Шерех Ю.** Третя сторожа: Література. Мистецтво. Ідеології. Київ, 1998. 590 с.

16. Інформаційні ресурси в Інтернеті

URL-адреси сайтів української літератури

Українська література

<https://uk.wikipedia.org/wiki>

Архів журналу «Слово і час»

<https://il-journal.com/index.php/journal/issue/archive>

Архів журналу «Дивослово»

<https://dyvoslovo.com.ua/archive>

Українська літературна газета

<https://litgazeta.com.ua>

Кур'єр Кривбасу

<https://uk.wikipedia.org/wiki>